

Guođe buhtadusohcamuša Melai dahje Mela-áššeolbmui sadjásašveahki čuovvu kaleandarmánu loahpa rádjai.

Ohcamuša boahtinbeaivi
Vuostáváldi

Buhtadusohcamuš laktása beivejuvvon sadjásašveahkkeohcamuššii.

Ohcci dieđut

Sohkanamma ja ovdanamma	Persovdnanummir
Šleađgapoastačujuhus	Telefonnummir
Lagaščujuhus, poastanummir ja poastadoaimbabáiki	

Buhttenvuloš sadjásašveahki dieđut ja šaddan golut

Beaivemearri	Diimmu/beaivvis	Beaivemearri	Diimmu/beaivvis	Beaivemearri	Diimmu/beaivvis	Beaivemearri	Diimmu/beaivvis

Sadjásašveahki ordnemis bálvalusa buvttadeaddjiin sohppojuvvon diibmohaddi (bargobuhtadus almmá vejolaš ALV haga) j. **2019 buhtadus eanemuštá 17,67 e/h.**

Euro diimmus	Oktiibuot
Beaivvit, st oktiibuot	Diimmut oktiibuot

Luopmuduvvon beaivvit ja diimmut (jos luopmuduvvon beaivvit leat badjel 12, deavdde sierra čuvvosa)

Sadjásašveahki áigge dahkkon barggut, maid ohcci livččii dahkan ieš iežas, bearraša dahje bálgosa lohku:

- Rátkin
  Bohccuid čohkken
  Bohccuid gárdun
  Bohccuid lassebiebman
  Bohccuid mearkun
 Bohccuid njuovvan
  Bohccuid guođoheapmi
  Návdevahágiid ohcan
  Návdevahágiid dustenbargu
  Bealdovahágiid eastin
 Fuođardeapmi lassebiebmama várás
  Boazoáiddiid ráhkadeapmi dahje divvun, masa ii leat juolluduvvon almmolaš ruhtadeapmi
 Eará (omd. seailuma dáfus vealtamehtun boazobuktagiid ovdosdikšun), mii?

Livččiigo ohcci bearrašlahttu sáhtán čađahit sadjasačča bargguit? li Juo (geahča duogábealde bearrašlahttu dárkkes meroštallama)

Bálvalusa buvttadeaddji dieđut

☐ Ovdabearranregistarii gullevaš fitnodatolmmoš (priváhta ámmáthárjeheadji) dahje fitnodat	F-dovddaldat
Namma	Telefonnummir
Lagaščujuhus, poastanummir ja poastadoaimbabáiki	

Šleađgapoastačujuhus	Kontunummir (jos kontu lea olgoriikkas, lasit BIC-dovddaldaga)
----------------------	--

Leago sadjásaš ohcci beallalaš, ovttasorru dahje seamma dálldoalus orru vuollel 18-jahkásaš mánná? li Juo

Sadjásačča namma (jos eará go ovdabearranregistaris)

Leago bálvalusaid buvttadeaddji ožžon máinnašuvvon barggu várás eará almmolaš ruhtadeami? li Juo

Vuolláičállosat

Dáhkidan ahte ohcamuša dieđut leat riektá. Lassin dáhkidan ahte mu fitnodat ii leat eanadoallosuorggi joavkospiehkastatásahusa oaivvildan váttisvuodaid siste leahkki fitnodat iige EU:a komiššuvdna leat addán eanadoallofitnodahkii guoski bearranmearrádusa *) gč. nuppebealde

Lean oahpásmuvvan mildosii, mas mitaluvvo persovdnadieđuid gieđahallamis Melas.

Báiki ja beaivemearri	Ohcci vuolláičálus ja nammačielggadeapmi
-----------------------	--

Duođastan ahte ohcamuša almmuhuvvon barggut, golut sihke bálvalusa buvttadeaddji dieđut leat riektá.

Báiki ja beaivemearri	Bálvalusa buvttadeaddji vuolláičálus ja nammačielggadeapmi
-----------------------	--

Eanadoallofitnodatolbmuid ealáhtlágádus

Luopmuduvvon boazodoalli dieđut

Sohkanamma ja ovdanamma

Persovdnanummir

Čadahuuvvon sadjásašveahki dieđut

Luopmuduvvon áigegaska dahje luopmuduvvon beaivvit

Diimmut oktiibuo

Boazoisida cealkámuš

Leago ohcci almmuhan sadjásašveahki dárbbus dalán go dárbu lea almanan?

Juo Ii

Leamašango dahkkon barggut sadjásašveahkeáigodagas vealtameahtun barggut?

Juo Ii

Gulletgo barggut ohcci dikšon luohttámuš- dahje hálddabus bargui dahje vástideaddji bargui?

Juo Ii

Gulletgo barggut ohcci bargguide go son lea bargogaskavuodas dahje doaibmagohčusgaskavuodas bálgosii?

Juo Ii

Leago dahkkon bargguide mieđihuvvon eará almmolaš ruhtadeapmi?

Juo Ii

Leago ohcamušas almmuhuvvon diibmomearri riehta almmuhuvvon bargguid ektui? Juo Ii. Muital mainna vuodustusain ja man viidodagas it doala diibmomeari riektagin almmuhuvvon bargguid ektui?

Ohcci maŋjimuš nannejuvvon

boazologahallama miel dásaš lohku boazomearri, st

Bálgosa stivra lea dohkkehan nuppástusaid

lohku boazomearri, bvm

Ođđa lohku boazomearri, st

Dáhkidan ahte cealkámuša dieđut leat riehta

Báiki ja beaivemearri

Vuolláičálus ja nammačielggadeapmi

Bearašlahtu meroštallan

Bearašlahtun adnojuvvojit badjeolbmo náittosguoibmi dahje ovttasorru sihke badjeolbmo dahje su náittosguoimmi dahje ovttasorru vuollel 18-jahkásaš mánná, mánámánná dahje biebmománná, guhte orru fásta badjeolbmo dálloalusa.

Sadjásažžan sáhtá doaimmat fitnodatolmmoš dahje fitnodat

- fitnodatolmmoš galgá leat ovdalbearranregistarii merkejuvvon bálvalusaid buvttadeaddji
- golut eai buhhtejuvvo, jos badjeolmmoš dahje su bearašlahtu lea njuolga dahje eahpenjuolga buvttadan bálvalusaid dahje jos sadjásažžan lea doaimman badjeolbmo bearašlahtu
- fitnodatolmmoš vástida ieš lágas mearriduvvon geatnegasvuodainis
- jos fitnodatolmmoš lea árvvulassevearogeatnegas boazodoalus, ii bargobuhtadussii laktojuvvo árvvulassevearru

Bálvalusa buvttadeaddji rehket

Buhtadusohcamušii galgá laktit bálvalusa buvttadeaddji ovdanbuktin rehkega dahje kopia das. Rehkegii vejolaččat gullevaš árvvulassevearru berre leat merkejuvvon rehkegii sierra.

Dieđuid geavaheamis

Dáinna skoviin addojuvvon dieđuid lassin du buhtadusášši gieđahallamis sáhtá geavahit ášši čoavdimii váikkuheadji eará dieđuid, mat leat Mela duohken. Dieđuid sáhtá skáhppot maid vearohálddahas, bálgosis, boazoisid, eará ealáhtlágadusas sihke eará oassebeliin, main Melas lea láchkii vuodduuvvi vuogatvuoha oážžut dieđuid.

Gieđahallamis ožžojuvvon dieđut sáhttet luohpaduvvot vearohálddassii ja eará oassebeliide, main lea čiegusindoallannjuolggadusaid easttekeahhtá vuogatvuoha oážžut dáid dieđuid. Mela sáhtá geavahit iežas oážžun dieđuid maid gieđahaladettiin eará ášši, jos dieđut leat dárbbaslaččat eará ášši čoavdimii.

Boazoisida cealkámuš

Jos boazoisit lea eastašuvvan, cealkámuša sáhtá addit várreboazoisit dahje bálgosa osolaš, man bálgosa stivra lea válljen boazoisida sadjásažžan.

Maŋjonan ohcamuš

Buhtadusa sáhtá juolludit, vaikko dat ii leat ohcojuvvon mearreaiggis, jos buhtadusa hilgun maŋjoneami geažil lea govttuheapmi.

Badjeolbmo almmuhangeatnegasvuoha

Badjeolmmoš galgá almmuhit Melai alcces, bearašlahtuidasas ja boazobargosis guoski áššiin, mat sáhttet váikkuhit sadjásašveahki dahje buhtadusa oážžumii dahje máksinvuloš buhtadusa mearri.

Bálvalusa buvttadeaddji almmuhangeatnegasvuoha

Bálvalusaid buvttadeaddji galgá almmuhit Melai sadjásašveahke bargui, sadjásažžii sihke ealáhusdoaimmasis guoski dieđuid, mat sáhttet váikkuhit sadjásašveahkis máksinvuloš buhtadusa oážžumii dahje mearri.

Buhtadusa máksima gaskalduhtin

Sosiála- ja dearvasvuodaministeria sáhtá gaskalduhtit buhtadusaid máksima, jos buhtadusa máksimii dárbbaslaš várit eai leat geavaheamis dahje EU:a láchkaasheapmi dan gáibida. Ovdal gaskaldumi fápmuibahtima lágiduvvon sadjásašveahkiin sáhtá máksojuvvot buhtadus čuovvovaš jagis čuovvovaš jagi mearreruđas.

*) *Lassedieđu dása oaivvilduvvon EU:a eanadoallosuorgi stáhtadoarjannjuolggadusaide oáččot Melas dahje Mela neahttasiiduin www.mela.fi*

Badjeolbmo sadjásašveahkkeássi ja persovdnadieđuid gieđahallan

EU:a diehtosuodjeásahus gáibida, ahte oaččot dieđu das, mo persovdnadieđut gieđahallojit badjeolbmo sadjásašveahkkeássi gieđahallama oktavuodas Eanadoalliid ealáhatlágádusas (Maatalousyrittäjien eläkelaitos) Melas.

Manin ja mainna ákkain du persovdnadieđut gieđahallojit?

Du persovdnadieđut dárbbasuvvojit sadjásašveahkkeássi gieđahallamis.

Sadjásašveahkkeássi gieđahallama várás čoggojuvvon dieđut geavahuvvojit maiddá nuppástusohcamis, dárkkistandoaimmas, statistihkain ja dutkamušas.

Persovdnadieđuid gieđahallan vuodđuduvvá Suoma láchkaásaheapmái ja EU:a diehtosuodjeásahussii. Jos Mela ii oaččo bivdojuvvon dieđuid, dat ii sáhte čoavdit vuoigatvuodá sadjásašveahkkái ja máksit buhtadusa sadjásašveahkis.

Mela vuoigatvuohtha háhkát ja luohpadit persovdnadieđuidat

Melas lea láchkii vuodđuduvvi vuoigatvuohtha háhkát ja luohpadit dieđuid, mat leat vealtameahttumat sadjásašveahkkeássi gieđahallamis. Du persovdnadieđut gieđahallojit sadjásašveahkkeássi njuovžillis dikšuma geažil.

Dus bivdojuvvo lohpi, jos persovdnadieđuidat gieđahallan dahje dieđuid luohpadeapmi dahje háhkan ii vuodđuduva láchkii. Sáhtát maŋŋá geassit eret du addin lobi.

Mela sáhttá leat sadjásašveahkkeássi gieđahallamis oktavuodas ee. bálgosii, boazoisidii, vearrohálddahussii, Kelai, Ealáhatdovrguovddáži (Eläketurvakeskus) dahje oadjolágádusaide.

Dus lea vuoigatvuohtha dárkkistit dieđuidat

Jos hálidat, de dus lea vuoigatvuohtha oažžut diehtit, mat dieđut du birra leat vurkejuvvon Mela registariidda. Sáhtát oažžut kopijja persovdnadieđuinat.

Sáhtát bivdit eahpedárkilis ja boasto persovdnadieđuid njulgema. Sáhtát maiddá dievasmahttit váilevaš persovdnadieđuidat, jos das lea persovdnadieđuid gieđahallanulbmila dáfus mearkkašupmi.

Persovdnadieđuide guoski bivdaga dahkan ja vástádusa oažžun lea dábálaččat nuvtá.

Jos Mela ii ollašuite du bivdaga vuodul persovdnadieđuidat guoski doaibmabijuid, oaččot almmuhusa áššis maŋimuštá mánotbaji siste. Jos bivdaga ii sáhte ollašuttit, Mela muitala siva.

Diehtosuodjeásahusa mielđásaš registrerejuvvon olbmo vuoigatvuodát, maid it sáhte geavahit

Sadjásašveahkkeássi gieđahallan vuodđuduvvá láchkii, nu ahte it sáhte vuosttildit persovdnadieđuidat gieđahallama, bivdit gieđahallamis dárbbaslaš persovdnadieđuidat eretsihkkuma dahje sirdima vuogádahkii, mii lea Mela olggobealde.

Sáhtát bivdit Mela ráddjet persovdnadieđuidat gieđahallama, jos dat leat du mielas boastut dahje dat gieđahallojit lága vuostá. Dán dilis Mela sáhttá goit gieđahallat dieđuidat du lobiin, almmolaš ovddu geažil, gean nu eará olbmo vuoigatvuodáid suddjema dihte dahje jos Mela dárbbasá dieđuid vuoigatvuodagáibádusa dahkama, ovdanbukti- ma dahje bealušteami geažil.

Váidinvuoigatvuohtha

Jos don leat duhtameahttun persovdnadieđuidat guoski ášši čoavdimii dahje jos oainnat, ahte dutnje guoski persovdnadieđuid gieđahallamis rihkkujuvvo EU:a diehtosuodjeásahus, dus lea vuoigatvuohtha váidit diehtosuodjesáttaolbmui.

Persovdnadieđuidat seailuheapmi

Sadjásašveahkkeássi gieđahallamis dárbbaslaš dieđut seailuhuvvojit lágas mearriduvvon áiggi. Seailuhanáigi lea dábálaččat logi jagi sadjásašveahki mielheamis.

Registtardoalli

Mela lea sadjásašveahkkeássi čoggojuvvon dieđuid registtardoalli.

Mela diehtosuodjevástideaddji

Arja Raatikainen

Šleađgapoasta (*suddjekehtes oktavuohtha*) arja.raatikainen@mela.fi

Sáhtát sáddet suddjejuvvon šleađgapoastta Mela internehttasiidduid bokte.

Telefon 029 435 2321

Lassedihtu Mela áššehasbálvalusas 029 435 2650

Eanadoallofitnodatolbmuid ealáhatlágádus

Poastačujuhus
PL 16, 02101 ESPOO

Fitnančujuhus
Revontulenpuisto 2, Espoo

Tel. 0294 3511
Fákasa 0294 351 426

www.mela.fi
ovdanamma.goargu@mela.fi

Y-dovddaldat
0101319-6

